

การศึกษาพฤติกรรมแปรร่วมจากการเพิ่มพฤติกรรมการทำงานตามที่ครอบคลุมหมาย
โดยใช้หลักของฟรีแมคและสัญญาเงื่อนไข
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

นางสาว อารีรัตน์ บากาสะแต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-102-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017808

141354

A STUDY OF RESPONSE COVARIATION AS A RESULT OF INCREASING
PERFORMANCE OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON TEACHER
ASSIGNED TASKS BY USING PREMACK'S PRINCIPLE
AND CONTINGENCY CONTRACT

Miss' Areeratana Bakasatae

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-102-9

อารีรัตน์ บากาสเต : การศึกษาพฤติกรรมแปรร่วมจากการเพิ่มพฤติกรรมการทำงาน
ตามที่คร่อมอบหมาย โดยใช้หลักของฟรีแมคและสัญญาเงื่อนไขของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
(A STUDY OF RESPONSE COVARIATION AS A RESULT OF INCREASING
PERFORMANCE OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON TEACHER ASSIGNED
TASKS BY USING PREMACK'S PRINCIPLE AND CONTINGENCY CONTRACT)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 122 หน้า ISBN 974-578-102-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมแปรร่วมจากการเพิ่มพฤติกรรมการทำงาน
ตามที่คร่อมอบหมาย โดยใช้หลักของฟรีแมคและสัญญาเงื่อนไข กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 จำนวน 3 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน โรงเรียนวัดหัวลำโพง
กรุงเทพมหานคร สุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้หลักของฟรีแมค กลุ่มที่ 2 ใช้
สัญญาเงื่อนไข งานวิจัยนี้ใช้การทดลองแบบสลับกลับ (ABAB REVERSAL DESIGN) เก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมและผลของพฤติกรรมในช่วงโมงวิชาคณิตศาสตร์ วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. เมื่อพฤติกรรมการทำงานตามที่คร่อมอบหมายของนักเรียนเพิ่มขึ้น พฤติกรรมตั้งใจ
เรียนของนักเรียนขณะครูสอนเพิ่มขึ้น
2. เมื่อพฤติกรรมการทำงานตามที่คร่อมอบหมายของนักเรียนเพิ่มขึ้น พฤติกรรมการคุย
ของนักเรียนขณะครูสอนและพฤติกรรมการคุยของนักเรียนขณะทำงานตามที่คร่อมอบหมายลดลง
3. เมื่อพฤติกรรมการทำงานตามที่คร่อมอบหมายของนักเรียนเพิ่มขึ้น ความถูกต้องของงาน
ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิตด 2533/117
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AREERATANA BAKASATAE : A STUDY OF RESPONSE COVARIATION AS A RESULT OF INCREASING PERFORMANCE OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS ON TEACHER ASSIGNED TASKS BY USING PREMACK'S PRINCIPLE AND CONTINGENCY CONTRACT. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D., 122 pp. ISBN 974-578-102-9

The purpose of this research was to study the response covariation on increasing performance on teacher assigned tasks by using Premack's principle and contingency contract of primary school students. Two groups of Prathom Suksa Students from Wathualampong Bangkok School were used in this research : contingency contract was used with the first group that included 3 Prathom Suksa three students, the Premack's Principle was used with the second group that included 3 Prathom Suksa two students. ABAB reversal design was used in this research. The data on behavior and behavior products in mathematics period were collected through observation and analyzed by using percentages.

Results show that :

1. When students' performance on teacher assigned tasks increased, their attending behavior during instruction increased.
2. When students' performance on teacher assigned tasks increased, their talking behavior during instruction and during performing teacher assigned tasks decreased.
3. When students' performance on teacher assigned tasks increased, correct performance increased.

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต ๐๗๓/๐๕ ๒๕๖๖
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิธีการประกาศ

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต เป็นอย่างสูงที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและกำลังใจจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จด้วยดี นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ ในการดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยความเลียดสละ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้คนรอบข้าง ซึ่งศิษย์รู้สึกซาบซึ้งและภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์

ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนไทยนิยมวิทยา คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดหัวลำโพง กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณคุณแสงรวี ศุภกรกิจ ผู้ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นผู้ช่วยวิจัยเท่านั้น ยังเป็นกัลยาณมิตรคอยให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ รุ่น 4 และน้อง ๆ ชาวจิตวิทยา ตลอดจนผู้เกี่ยวห้องอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการวิจัย

ท้ายสุดขอขอบคุณพ่อแม่ พี่และน้อง ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนสนับสนุนในด้านการเงินจนสำเร็จการศึกษา

อารีรัตน์ บากาสะแต

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญรูป	ฅ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
	ปัญหาในการวิจัย	33
	ตัวแปรในการวิจัย	34
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	34
	สมมติฐานในการวิจัย	34
	คำจำกัดความในการวิจัย	34
	ขอบเขตของการวิจัย	35
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	35
2	วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล	36
	กลุ่มตัวอย่าง	36
	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
	การออกแบบการวิจัย	38
	วิธีดำเนินการวิจัย	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	การนำเสนอข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3 ผลการวิจัย	49
4 การอภิปรายผลการวิจัย	91
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก ก	113
ภาคผนวก ข	114
ภาคผนวก ค	115
ภาคผนวก ง	116
ภาคผนวก จ	117
ภาคผนวก ฉ	118
ภาคผนวก ช	119
ภาคผนวก ซ	120
ภาคผนวก ฌ	121
ประวัติผู้เขียน	122

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
<p>1 คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)</p>	51
<p>2 คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมายและ พฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเงื่อนไข)</p>	63
<p>3 คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)</p>	75
<p>4 คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)</p>	77
<p>5 คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)</p>	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรม ตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเจื่อนไซ)..... 83
7	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรม ตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเจื่อนไซ) 85
8	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครุมอบหมาย และพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรม ตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครุมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเจื่อนไซ) 87

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
1	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)	54
2	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)	56
3	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตาม ที่ครูมอบหมาย ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)	58
4	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับผลของพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มการทดลองที่ 1 (พรีแมค)	60
5	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน ของกลุ่มทดลองที่ 2 (สัญญาเงื่อนไข)	66
6	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเงื่อนไข)	68
7	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครู มอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตาม ที่ครูมอบหมาย ของกลุ่มทดลองที่ 2 (สัญญาเงื่อนไข)	70

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
8	กราฟแสดงแนวโน้มและระดับร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครูมอบหมายกับผลของพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มการทดลองที่ 2 (สัญญาเงื่อนไข)	72
9	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครูมอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครูมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ของการทดลองที่ 1	76
10	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครูมอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครูมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ของการทดลองที่ 1	78
11	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครูมอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วมคือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครูมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 ของการทดลองที่ 1	80
12	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครูมอบหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครูมอบหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ของการทดลองที่ 2	84

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่		หน้า
13	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครอบคลุมหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครอบคลุมหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ของการทดลองที่ 2	86
14	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยร้อยละของพฤติกรรมการทำงานตามที่ครอบคลุมหมายกับพฤติกรรมที่เกิดแปรร่วม คือ พฤติกรรมการคุยในขณะครูสอน พฤติกรรมตั้งใจเรียนขณะครูสอน พฤติกรรมการคุยขณะทำงานตามที่ครอบคลุมหมาย ความถูกต้องของงาน ของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 ของการทดลองที่ 2	88